Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ 4 январь 1974 йил, жума ◆ № 3 (15.783). ◆ Баҳоси 2 тийин.

1974 ЙИЛ ПЛАНИНИ ТЎЛА ВА ОШИРИБ БАЖАРИШ ШУ БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛИ ТУГАЛЛАШ УЧУН АНИҚЛОВЧИ АҲАМИЯТГА ЭГА БЎЛИБГИНА ҚОЛМАЙ, БАЛКИ ИҚТИСОДИЙ ИМКОНИЯТЛАРНИ ЯНАДА ОШИРИШ ВА КЕЛГУСИ БЕШ ЙИЛЛИКДА ХАЛҚНИНГ МОДДИЙ ФАРОВОНЛИГИНИ ВА МАДАНИЙ САВИЯСИНИ ТОБОРА ЮКСАЛТИРИШ УЧУН МУСТАҲКАМ НЕГИЗ ЯРАТИШ ЙЎЛИДАГИ МУҲИМ ҚАДАМ ҲАМ БЎЛАДИ.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПАРТИЯГА, СОВЕТ ХАЛҚИГА

МУРОЖААТИ

Азиз ўртоқлар!

Партия Марказий Комитетининг Пленуми беш йиллик учинчи йилининг якунларини тўплади, янги йилги план лойиҳасини қараб чиқди ва маъқуллади. ССР Иттифоқи Олий Совети 1974 йилда халқ хўжалигини ривожлантириш Давлат плани ва бюджет тўғрисидаги қонунларни қабул қилди.

Иқтисодий, социал ва маданий қурилишнинг навбатдаги вазифалари белгиланган ҳозирги пайтда КПСС Марказий Комитети партияга, совет халқига — коммунистлар ва комсомолларга, барча ишчиларга, колхозчиларга, саноат ва қишлоқ хўжалиги мутахассисларига, фан ва маданият арбобларига мурожаат қилиб, уларни беш йилликнинг тўртинчи йилини КПСС XXIV съездининг қарорларини бажариш соҳасида янгидан-янги муваффақиятлар билан нишонлашга даъват этади.

1973 йил совет халқининг қаҳрамонона ишлари йилномасига зарбдор меҳнат йили бўлиб киради. 1973 йилда меҳнат ғайрат-шижоати ғоят юксалди. Бу йил коммунистик қурилишнинг барча соҳаларида буюк ва самарали иш қилинган йил бўлди.

1973 йилда жаҳон миқёсида муҳим ижобий силжишлар рўй берди, ленинчи партиямизнинг, социалистик Ватаннинг халқаро обрў-эътибори янада ўсди. Тинчлик Программасининг ғоялари, КПССнинг қардош мамлакатлар билан мустаҳкам бирликда амалга ошираётган актив, ташаббускор халқаро сиёсати социалистик ҳамдўстликнинг жипслигини янада кўпроқ мустаҳкамлади, планетадаги бутун сиёсий вазиятга яхши таъсир ўтказди. Халқаро муносабатларнинг тараққиётида кескинлик ва «совуқ уруш»дан кескинликни юмшатиш ва турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч ҳамкорлиги сари бурилиш рўй берди.

Совет кишилари, бутун тараққийпарвар инсоният ленинчи партиямизнинг, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг, Марказий Комитет Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг шахсан тинчлик ва халқлар хавфсизлиги ишига қўшган буюк ҳиссасига юксак баҳо бермоқдалар, КПСС билан Совет давлатининг тинчликсевар ташқи сиёсатини қизғин қўллаб-қувватламоқдалар ва маъқулламоқдалар.

Марказий Комитет ана шу мададга таяниб, халқларнинг хавфсизлиги ва халқаро ҳамкорлик учун, тинчлик, озодлик ва социал тараққиёт ишининг тантанаси йўлида бундан буён ҳам зўр қатъият, собит қадамлик билан изчил кураш олиб бораверади.

Совет Иттифоқи ташқи сиёсатининг эришган муваффақиятлари коммунистик қурилиш учун, совет халқининг тинч бунёдкор меҳнати учун халқаро майдонда қулай шарт-шароитларни вужудга келтиради.

Ўртоқлар!

1973 йилда эришилган муваффакиятларга тўлиқ баҳо бермоқ учун йилнинг боши қандай оғир келганлигини эсга туширайлик. 1972 йилдаги табиий офатлар қишлоқ хўжалигига катта зарар етказди, умуман экономикадаги аҳволни мушкуллаштириб юборди, беш йиллик планни бажариш йўлида муайян қийинчиликларни вужудга келтирди. Шу муносабат билан 1973 йилнинг асосий план топшириқларини бажарибгина қолмай, балки уларни анча ошириб бажариш ҳам талаб этилди. Олдимизда ана шундай мураккаб вазифа турар эди. Совет кишилари бу вазифани бажармоқ учун кўп иш қилдилар ва кўп натижага эришдилар.

Ишчилар синфининг, инженер-техник ходимларининг фан билан ҳамкорликда қилган фидокорона меҳнати совет индустриясини янада ривожлантиришни таъминлади. Саноат маҳсулоти ҳажми йиллик топшириқда белгиланган 5,8 процент ўрнига 7,3 процент ортди. Пландан ташқари 7 миллиард сўмликдан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқарилди. 915 миллиард киловатт-соатдан зиёд электр энергия ҳосил қилинди, 420 миллион тонна нефть, 670 миллион тонна кўмир қазиб чиқарилди, 131 миллион тонна пўлат, 91 миллион тонна прокат, 72 миллион тонна минерал ўғит тайёрланди. Саноат ишлаб чиқариши ўсишининг бешдан тўрт қисмидан кўпроғига меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришилганлигини таъкидлаб ўтишимиз муҳимдир. Юк обороти плани ошириб бажарилди.

Ишлаб чқаришнинг техникавий даражаси ўсмоқда, ишлаб чиқариш технологияси ва ишлаб чиқаришни ташкил этиш такомиллашиб бормоқда. Илғор фан ва техника-талабларига мос бўлиб тушадиган машина, ускуна, прибор ва материаллар кўпроқ ишлаб чиқарилмоқда.

Бинокорлар, монтажчилар ва ишлаб чиқариш ходимларининг меҳнатдаги куч-ғайрати билан тўққизинчи беш йилликнинг кўпгина энг муҳим иншоотлари қурилди ва ишга туширилди. Узунлиги икки минг километрдан ҳам зиёд бўлган Самотлор—Альметьевск магистрал нефть қувури; «Азовсталь» металлургия заводининг қалин прокат стани, Орск—Халилово комбинатининг домна печи, «Уралкалий» комбинатида минерал ўғитлар ишлаб чиқарувчи комплекслар, Павлодар трактор заводида, Донецк ип-газлама комбинатида янги [illegible]

[illegible]

...юритишнинг янги, янада юксак даражасига кўтариш учун ҳали кўп иш қилмоғимиз керак.

Азиз ўртоқлар!

1973 йилнинг ижобий якунлари беш йилликнинг тўртинчи йилида янада зўр ғайрат билан ишлаш учун зарур шарт-шароитларни вужудга келтиради. Биз экономикани юксак суръатлар билан ўстиришни таъминлашимиз, ишдаги барча сифат кўрсаткичларни тубдан яхшилашимиз, меҳнат унумдорлигини ва ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишимиз лозим.

1974 йил планини тўла ва ошириб бажариш шу беш йилликни муваффақиятли туталлаш учун аниқловчи аҳамиятга эга бўлибгина қолмай, балки иқтисодий имкониятларни янада ошириш ва келгуси беш йилликда халқнинг моддий фаровонлигини ва маданий савиясини тобора юксалтириш учун мустаҳкам негиз яратиш йўлидаги муҳим қадам ҳам бўлади.

1974 йилда миллий даромадни 20 миллиард сўм, саноат ишлаб чиқариши ҳажмини эса, қарийб 31 миллиард сўм, ёки 1973 йилдагига нисбатан 6,8 процент ошириш мўлжалланади. Абсолют кўрсаткичларни эътиборга олганда, бу — беш йилликнинг дастлабки уч йили мобайнида ўртача йиллик ўсишдан ортиқдир. Қишлоқ хўжалиги ялпи маҳсулотининг ҳажмини 7 миллиард сўмлик, ёки 7,3 процент миқдорида кўпайтириш планлаштирилган. Миллий даромад ўсишининг 87 процентига ижтимоий меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришмоқ керак.

Меҳнаткашларнинг моддий ва маънавий эҳтиёжлари тўлароқ қондирилади, миллионларча кишиларнинг уй-жой шароити яхшиланади. Фан, халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, шунингдек аҳолига социал-маданий ва маиший хизмат кўрсатишнинг ҳамма соҳалари тобора ривожланади. Халқ истеъмол қиладиган молларни ишлаб чиқариш анча кенгайтирилади.

Давлат планининг 1974 йил учун қабул қилинган топшириқлари тиғиз ва жуда ҳам масъулиятлидир. Аммо энг батафсил план ҳам социалистик экономиқада мавжуд бўлган ва ишга ижодий ёндошиш, ҳар бир коллективнинг, ҳар бир ходимнинг ташаббусини кенг ривожлантириш, уларнинг уюшқоқлиги ва масъулиятини ошириш йўли билан қўшимча равишда топилиши ва фойдаланилиши мумкин бўлган жуда кўп резервларнинг ҳаммасини ҳисобга ололмайди.

Биз эртага бугунгидан яхшироқ ишлайдиган бўлсак, у ҳолда бизнинг планларимиз бажарилибгина қолмай, балки ошириб бажарилади ҳам. Йилнинг биринчи кунлариданоқ пухта ва уюшқоқлик билан иш олиб бориб, смена, ойлик ва квартал план топшириқларини тўла ва ошириб бажариш — ҳар бир коллектив, ҳар бир ходим учун қонун бўлиб қолмоғи керак.

КПСС Марказий Комитети бутун партияга, бутун совет халқига мурожаат қилиб, уларни 1974 йилда КПСС XXIV съездининг қарорларини муваффақиятли амалга ошириш учун курашда меҳнат ғайрат-шижоатини оширишга, **кам чиқим қилиб, кўпроқ, яхши сифатли маҳсулот тайёрлайлик,** деган шиор остида план топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани янада кенг авж олдиришга даъват этади.

Ҳозирги вақтда мамлакатда илғор корхоналарнинг ташаббуси билан муқобил планларни қабул қилиш ҳаракати кенгайиб бормоқда. КПСС Марказий Комитети бу ташаббусга жуда катта аҳамият беради. Ҳар бир меҳнат коллективида ички резервларни сафарбар қилиш негизида маҳсулот ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш ва унинг сифатини яхшилаш мумкин.

КПСС Марказий Комитети халқ хўжалигини барча тармоқларидаги ходимларни социалистик мусобақада **меҳнат унумдорлигини жадал ўстиришга, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга** алоҳида эътибор беришга даъват этади.

Ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш учун кураш — энг янги техникани, прогрессив технология жараёнларини ва лойиҳа ечимларини ҳамма жойда зўр ғайрат билан жорий қилиш демакдир. Институтларда, конструкторлик бюроларида, заводларда, колхоз ва совхозларда яратиладиган янгиликларнинг ҳаммаси, новаторлар ва ихтирочилар вужудга келтирадиган нарсаларнинг ҳаммаси ижтимоий ишлаб чиқаришга тез татбиқ этилиши керак. Совет корхоналарининг маҳсулоти ўз сифати ва техникавий даражаси жиҳатидан чет эллардаги энг яхши нусхалардан қолишмай, балки ўзиб ҳам кетиши керак.

Ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш учун кураш —ишлаб турган агрегатлар, машина ва механизмлардан энг кўп фойдаланиш, уларнинг бекор туришини кескин суратда қисқартириш, иш вақтининг ҳар бир соати, ҳар бир минутини ғанимат билиш, меҳнат интизомини доим мустаҳкамлаб бориш демакдир.

Ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш учун кураш —лойиҳада белгиланган янги ишлаб чиқариш қувватларининг тездан ишга солиш ва ўзлаштириш, уларнинг берадиган самарасини ошириш демакдир.

Ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш учун кураш — маҳсулотнинг таннархини камайтириб, маҳсулотга материал сарфланишини қисқартириш, тежамкорликка қаттиқ риоя қилиш, материалларни, хусусан металл, ёқилғи, энергияни, капитал маблағларнинг ҳар бир сўмини тежаб-тергаб ва тадбиркорлик билан сарфлаш, тежалган моддий ресурслар ҳисобига пландан ташқари маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришга эришиш демакдир.

Олдимизда турган вазифаларни ҳал этмоқ учун экономикага раҳбарлик соҳасидаги ҳамма ишни юксакроқ даражага кўтариш талаб этилади. Министрликлар ва идоралар, план органлари, таъминот ва молия органлари меҳнаткашларнинг муқобил планларини, ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларни бажаришлари учун ҳамма зарур шарт-шароитларни вужудга келтиришлари керак. Улар бошқариш системасини яхшилашни, планлаштиришни ва меҳнатни ташкил этишни ҳамда ишлаб чиқаришнинг барча звеноларида ишлаб чиқаришни иқтисодий жиҳатдан рағбатлантиришни такомиллаштиришни таъминлашлари лозим.

Экономикани бошқаришга меҳнаткашларни янада кенгроқ жалб этиш, кадрлар олдига қўйиладиган масъулият ва талабчанликни ошириш — ишда муваффақият қозонишга ёрдам беради.

Ўртоқлар!

Биз ҳозирги кунда қўлга киритган ва эртаги кунда эришиладиган ютуқларнинг ҳаммаси ўзимизга, ҳар бир совет кишисининг ижодий ишлаш маҳоратига, юксак онглилигига, профессионал тайёргарлигига, масъулият туйғусига ва интизомига боғлиқдир.

КПСС Марказий Комитети ишонч билдириб айтадики, совет жамиятининг етакчи кучи бўлган қаҳрамон ишчилар синфи, инженерлар, техниклар ва конструкторлар, индустриянинг барча ходимлари бундан буён ҳам белгиланган планларни муддатидан илгари бажариш учун умумхалқ социалистик мусобақасининг олдинги сафларида борадилар, ўз кучлари, билим ва тажрибаларини конкрет ишларда га чиқариб, ҳар қачонгидек юксак онглилик, уюшқоқлилик ва ишчанлик намуналарини кўрсатадилар.

КПСС Марказий Комитети шунга аминдирки, бизнинг шонли колхозчи деҳқонларимиз, совхозларнинг ходимлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари эришилган муваффақиятларни мустаҳкамлайдилар ва 1974 йилда мўл ҳосил олиб, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириб Ватанимизни қувонтирадилар, ҳар гектар ердан, ҳар бир машинадан, мол озуқасининг ҳар бир центнеридан, ўғитларнинг ҳар бир тоннасидан энг самарали фойдаланадилар; қишлоқ хўжалигини янада интенсивлаштириш ва унинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш йўлида ишчилар синфи билан биргаликда олға қараб янги қадам қўядилар.

КПСС Марказий Комитети ишонч билдириб айтадики, бизнинг совет зиёлиларимиз янада зўр ғайрат-шижоат билан фан, техника ва маданиятни ривожлантирадилар, илмий ишларнинг самарадорлигини оширишга, энг муҳим илмий-техникавий ютуқларни халқ хўжалигига тезроқ жорий қилишга, совет кишиларининг ҳаётини сермазмун қиладиган маънавий неъматларни вужудга келтиришга эришадилар.

КПСС Марказий Комитети шунга аминдирки, ўзларининг фидокорона меҳнати ва болаларни тарбиялаш борасидаги доимий ғамхўрлиги билан жамоатчиликнинг юксак эъзозига сазовар бўлган **бизнинг совет аёлларимиз** беш йиллик тўртинчи йили планларини муваффақиятли бажариш йўлидаги умумхалқ курашига салмоқли ҳиссаларини қўшадилар.

КПСС Марказий Комитети ишонч билдириб айтадики, бизнинг ажойиб ёшларимиз Ленин васиятларига, Коммунистик партия ишига садоқатларини янада зўр куч билан намойиш қиладилар, беш йилликнинг тўртинчи йилини зарбдор меҳнат ва аъло ўқиш билан нишонлайдилар. Ватан ёш авлодга, унинг меҳнатсеварлиги, сабот-матонати ва фидокорлигига ишонади!

КПСС Марказий Комитети партия ташкилотларига, барча коммунистларга мурожаат қилиб, уларни совет кишиларининг беш йиллик тўртинчи йили топшириқларини муваффақиятли бажариш йўлидаги қудратли ҳаракатига бошчилик қилишга, тўпланган тажрибадан тўла фойдаланишга, ўз фаолиятини такомиллаштиришга, доим олдинги сафларда бориб, оғирроқ жойларда ишлашга, ўз билими ва қобилиятларини халққа, халқ манфаатлари ва бахти учун курашга бағишлашга даъват этади! Советлар, касаба союзлари ва комсомол билан биргаликда олдимизда турган вазифаларни амалий ҳал этиш учун зўр ғайрат билан ишга киришингиз, кенг кўламдаги ташкилотчилик, сиёсий ва ғоявий-тарбия ишлари билан шу йилги хўжалик планларининг пухта бажарилишини таъминлашлар! Энг яхши коллективлар, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари, мусобақа ғолибларини бутун халқ иззат-ҳурмат қилиши, улар моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантирилиши лозим.

Олдимизда кўпгина мураккаб ва масъулиятли ишлар турибди. Ленин партияси мақсадга эришиш йўлидаги ҳар қандай қийинчиликларни енгиб ўтишга қодир халқимизнинг буюк ижодий куч-ғайратига астойдил ишонади. Бизнинг мақсадларимиз эса, Ватанни гуллатиб-яшнатиш, барча совет кишиларининг фаровон ва бахтли бўлишини кўзда тутган олижаноб ва инсонпарвар мақсадлардир.

Биз қўлга киритадиган янги социал ва иқтисодий муваффақиятлар жуда катта интернационал аҳамиятга молик бўлиб, социализмнинг жозиба кучини янада оширади, Советлар мамлакатининг халқаро майдондаги обрў ва нуфузини янада оширишга ёрдам беради. Коммунистик жамиятни муваффақиятли суратда барпо этиш — совет халқининг социалистик ҳамдўстликни мустаҳкамлаш, тинчлик ва халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлаш ишига, инсониятнинг социал тараққиётига қўшадиган муносиб ҳиссаси бўлади.

КПСС Марказий Комитети шунга аминки, совет кишилари умумхалқ социалистик мусобақаси байроғини янада баланд кўтарадилар ва ўзларининг фидокорона, зарбдор меҳнатлари билан 1974 йилги план топшириқлари ва социалистик мажбуриятларнинг муддатидан илгари бажарилишини таъминлайдилар.

Азиз ўртоқлар, Ватанимизнинг қудратини янада мустаҳкамлаш, мамлакатимизда коммунизм қуриш йўлида янги меҳнат ғалабаларига, меҳнатда янада зўр жасорат кўрсатишга отланингиз!

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

ҚИЗҒИН МАЪҚУЛЛАМОҚДАЛАР

НАМАНГАН, 3 январь. (ЎзТАГ). [illegible]

БУХОРО, 3 январь. (ЎзТАГ). [illegible]

ХАЛҚ НАЗОРАТИ — КАТТА ИЖТИМОИЙ КУЧ

Халқ контроли саҳифаси

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

◆ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ЖАНГОВАР ЁРДАМЧИЛАРИ

◆ ТАЛАБЧАНЛИК ВА ИШЧАНЛИК РУҲИДА

◆ ХАЛҚ БОЙЛИГИ — МУҚАДДАС

Тошкент ГРЭСи — нур манбаи. Бу корхона халқ назоратчилари нур ишлаб чиқаришни янада кўпайтиришда партия ташкилотига яқиндан ёрдам кўрсатмоқдалар. Улар тез-тез текшириш ва рейдлар ўтказиб, камчиликларнинг вақтида тугатилишига эришмоқдалар. Суратда: (чапдан ўнгга) Тошкент ГРЭСи халқ назоратчиларидан мастер Е. Патяко, смена бошлиғи А. Содиқов, катта инженер Ж. Қодирхўжаев ўртоқлар навбатдаги рейд ҳақида ўзаро суҳбатлашаётирлар.

И. Глауберзон фотоси.

ИЗЛАНИШ САМАРАСИ

Шу кунларда ишлаб чиқариш корхоналари, қурилиш ташкилотлари ва муассасаларда бўлаётган халқ контроли группалари ва постларининг ҳисобот-сайлов йиғилишлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 50 йиллик юбилейига пухта тайёргарлик кўрилаётган бир даврда ўтказилмоқда. Халқ назоратчилари КПСС Марказий Комитети декабрь (1973 й) Пленуми қўйган вазифаларни муваффақиятли бажаришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Тошкент шаҳар халқ контроли комитети яхши ишлаётган группа ва постларнинг ташаббусларини ҳар томонлама қўллаб-қувватламоқда, уларга ўз вақтида методик ва ташкилий ёрдам кўрсатяпти. Тошкент шаҳар ва район Советларида, шаҳар ва район партия комитетлари бюроларида халқ контроли комитетлари, группа ва постларининг фаолияти тез-тез муҳокама қилиб борилмоқда. 1973 йил давомида 13 та халқ контроли группасининг ҳисоботлари район партия комитетлари бюро мажлисларида тингланди. 29 та бошланғич партия ташкилотининг халқ контроли группаларига раҳбарлик фаолияти район ва шаҳар партия комитетлари муҳокамасига қўйилди. Ленин район халқ контроли комитети 22 та группа ва постларнинг фаолиятини, Куйбишев район халқ контроли комитети 14 та, Чилонзор район халқ контроли комитети 12 та группа ва постларнинг фаолиятини комитет мажлисларида муҳокама қилди. Шаҳар халқ контроли комитети ҳисобот даврида 388 та группа фаолиятини атрофлича ўрганди.

Халқ назоратчиларининг ўқуви анча яхшиланди. Район халқ контроли комитетларида группа ва пост активлари, шаҳар халқ контроли комитетида эса комитетнинг штатсиз активлари иштирокида кенгаш-семинарлар ўтказилмоқда. Район халқ контроли комитетларининг штатсиз ташкилий бўлими фаолияти ўрганиб чиқилди. Жумладан, Куйбишев район халқ контроли комитетининг социалистик мулкни сақлаш ишини назорат қилиб бориш, Ленин район халқ контроли комитетининг халқ назоратчилари ўқишини ташкил этиш, Ҳамза районида эса халқ контроли группа ва постларига раҳбарлик бўйича қилинаётган ишлар чуқур таҳлил этилди.

Ҳамза район халқ контроли комитети группа ва постлар билан яқиндан иш олиб бормоқда. Бу районда 687 та группа ва постлар доимий ҳаракатда. Уларга бирлашган 6619 халқ назоратчиси корхона, қурилиш ташкилотлари ва муассасалар маъмурияти ва партия ташкилотларининг энг яқин кўмакдошларидир. Район халқ контроли комитети ҳисобот даврида халқ назоратчиларининг иштирокида социалистик мулкни сақлаш, командировка харажатларини қисқартириш, хўжаликни қишки шароитда ишлашга ҳозирлаш каби вазифалар юзасидан беш марта семинар-кенгаш ўтказди. Халқ назоратчилари «Ташсельмаш», В. Чкалов номли самолётсозлик заводлари, тепловоз депоси ва Қуйлиқ тажриба ремонт-механика заводида бўлиб, бу ердаги группа ва постлар фаолияти билан яқиндан танишдилар.

Шаҳар ва район халқ контроли комитетлари қуйидан бўладиган ташаббусларни доим қўллаб-қувватламоқдалар, группа ва постларга яқиндан ёрдам кўрсатмоқдалар. Масалан, «Таштрансспецстрой» тресты халқ назоратчиларининг иқтисод қилиш ва тежамкорлик юзасидан белгилаган ҳамда амалга ошираётган тадбирлари шаҳар халқ контроли комитети томонидан кенг қўллаб-қувватланди. Бу трест халқ контроли группаси механизм ва материалларнинг сақланиши, қишга тайёргарлик ишларининг қандай бораётганлигини аниқлаш мақсадида 12 марта рейд ўтказди. Текширишда 21 тонна пўлат ва 7 тонна чўян қувур, 980 метр кабель маҳсулотлари, кўплаб ёғоч ва бўёқ ҳисобга киритилмай яшириб қолингани, 40 та бригада вагончаларининг қаровсизликдан бузилиб ётгани аниқланди.

Куйбишев район халқ назоратчилари социалистик мулкни сақлаш юзасидан тез-тез текшириш ва рейдлар ўтказдилар. Лак-бўёқ заводи халқ назоратчиларининг ана шундай рейдларидан бирида кўплаб қимматбаҳо материаллар нес-нобуд ва талон-торож қилинаётгани маълум бўлди. Ана шу текширишдан сўнг заводда ревизия ўтказилди. Натижада бу корхонада бир йил давомида бир неча ўн минг сўмлик қимматбаҳо спирт, бўёқ ва лаклар ўзлаштириб юборилгани аниқланди. Айбдорлар маъмурий жазога тортилдилар. Куйбишев район халқ назоратчилари фаолиятидан бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Шаҳар халқ контроли комитети яқинда бу район халқ контроли группа ва постларининг фаолиятини маъқуллади.

Шаҳар халқ назоратчилари меҳнат интизомини яхшилаш юзасидан бир қанча ибратли ишлар қилдилар. Группа ва постлар 47 марта текшириш ўтказишди. Х. Усмонов раислик қилаётган 1-авторемонт заводи халқ контроли группаси ўтказган текширишда 128 ишчининг ишга кечикиб келгани сабабли бир ҳафтада 33 киши соати йўқотилгани маълум бўлди. Группанинг қарори билан завод цехларида жамоатчилик асосида навбатчилик ўрнатилди. Мотор цехида иш нотўғри ташкил этилгани сабабли 29 киши соати бекор сарфланаётгани аниқланди. Группа тавсияси билан бундай камчиликлар қисқа вақт ичида тугатилди.

Халқ контроли группа ва постлари ҳисобот-сайловлар компаниясига тайёргарлик кўрар экан, ўзларининг икки йиллик фаолиятларини яна бир бор кўздан кечирмоқдалар. [illegible]

Ф. НАЗРУЛЛАЕВ,
Тошкент шаҳар халқ контроли комитетининг раиси.

РАҚАМЛАР ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

◆ 1973 йилда республика корхоналари, колхоз ва совхозлари, ташкилот ва муассасаларида 14002 та халқ контроли группалари, 33012 та постлари иш олиб борди. Улар сафига 311114 халқ назоратчиси бирлашган. Барча халқ назоратчиларининг ярми КПСС ва ВЛКСМ аъзоларидир.

◆ Барча халқ назоратчиларининг 36,5 процентини ишчилар, 31 процентини колхозчилар, 18,4 процентини хизматчилар, 10,7 процентини инженер-техник ходимлар ташкил этади.

◆ Ҳисобот даврида халқ контроли группалари сони 816 тага, постлар сони эса 422 тага кўпайди. Шу давр мобайнида халқ назоратчиларининг сони 10571 кишига ошди.

◆ Халқ контроли комитетларида 1212 та штатсиз бўлимлар иш олиб бормоқда. Уларда 12502 та штатсиз инспекторлар ишлаяпти.

◆ Ҳисобот даврида халқ контроли комитетлари томонидан 40 мингдан ортиқ, группа ва постлар томонидан эса 100 мингдан кўп текшириш ва рейдлар ўтказилди.

◆ Икки йил давомида область халқ контроли комитетлари айрим группа ва постларнинг тажрибалари ҳақида 25 та плакат чиқардилар.

ФОТОАЙБНОМА

„ҲОТАМТОЙЛИК“

Ҳар куни эрталаб Тошкент трикотаж фирмаси директорининг хонасида телефон жиринглайдиган бўлиб қолди:

— Алло, бу директорми? Мен юк ташиш станциясидан гапиряпман. Қачон омборни бўшатиб берасизлар?

— Туратурсин, яна ўн-ўн беш кун сақласангиз ҳеч гап бўлмас.

— Жарима соламиз.

— Майли, жаримадан қўрқмаймиз, тўлайверамиз.

Директор трубкани «шиқ» этиб жойига қўяди. Эртасига бухгалтерия ходимларидан бири жарима қоғозини кўтариб кирадн-да, ундан илтимос қилади:

— Қўл қўйиб берсангиз юк ташиш станциясидан юборишибди. Вақтида тўлаб юборайлик.

Директор ҳам парво қилмай «тўлансин» деб резолюция қўйиб, жимжимадор имзо чекади. Ана шу имзо билан фирма ҳисобидан қанчадан-қанча маблағ Тошкент юк ташиш станцияси кассасига келиб тушаверади. Бундай аҳвол бир эмас, бир неча марта такрорланди. Яна такрорланади. Чунки юк ташиш станцияси омборларида трикотаж фирмаси ташиб олмаган юклар той-той бўлиб уюлиб ётибди. (Ўртадаги сурат).

Бу ерда фақат Тошкент трикотаж фирмасигина эмас, шаҳар маданият бошқармаси ва Янгибозор қишлоқ матлубот жамияти адресига келган қанчадан-қанча юклар ҳам вагонлардан бўшатиб олинмаётир. Маданият бошқармаси юклари бир неча ҳафтадан бери шу ерда турибди (юқоридаги сурат). Янгибозор қишлоқ матлубот жамиятига қарашли бир вагон туз бўшатилмаганига эса анча бўлди. (пастдаги сурат).

Бу корхона ва идораларнинг раҳбарларидан бундай ҳафсаласизлик сабабини сўрасангиз «ташиб олганимиздан ўша ерда тургани маъқул. Жарима керак бўлса олаверсин», дейишади. Шундай дейишади-ю қанчадан-қанча жаримани ўзларининг чўнтакларидан эмас, корхона ҳисобидан, давлат маблағи ҳисобидан тўланаётгани ҳақида лом-мим дейишмайди. Давлат ҳисобига ҳотамтойлик деб шуни айтишади-да!

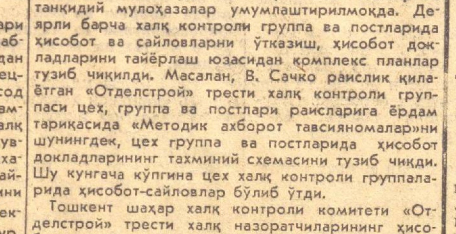

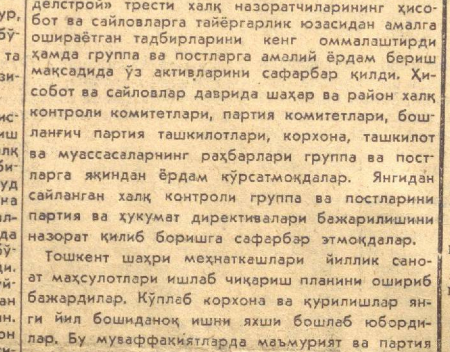

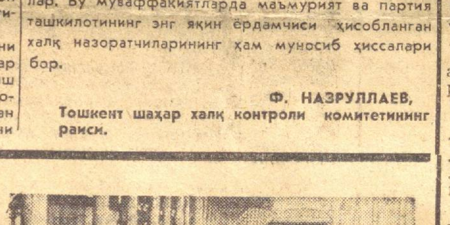

И. Ғуломов фотолари.

ТАЪСИРЧАНЛИК УЧУН

Дарҳақиқат, назоратнинг кучи ва таъсирчанлиги унга доимий партиявий раҳбарликдадир. Халқ контроли органлари фаолияти партия ташкилотлари томонидан аниқ мақсадлар сари йўналтириб турилса, назорат ишига коммунистлар, комсомол ва партиясиз активлар қанчалик кўп тортилса, назоратнинг оммавийлиги ва самарадорлиги ҳам шунчалик ортади. Иштихон район партия комитети партиямизнинг ана шу кўрсатмаларига амал қилиб, халқ контроли органлари ишига доимий партиявий раҳбарликни кучайтиришга, бу раҳбарликнинг форма ва методларини такомиллаштира боришга алоҳида эътибор бермоқда. Район халқ контроли комитети ҳамда жойлардаги халқ контроли группа ва постларини ташкилий жиҳатдан мустаҳкамлаш юзасидан зарур тадбирларни амалга оширмоқда.

Ҳозир район халқ контроли комитети, группа ва постларига уюшган 2 мингга яқин халқ назоратчиларининг ярмидан кўпроғи коммунистлардир. 65 та группанинг 51 тасига; 260 та постдан 163 тасига коммунистлар раҳбарлик қилмоқдалар. Халқ контроли группаси раислари ва пост бошлиқлари бўлган коммунистларнинг деярли барчаси айни пайтда бошлангич ва цех партия ташкилотлари секретарларининг ўринбосарлари ҳамдир.

Район халқ контроли комитети ва халқ контроли группалари кейинги икки йил ичида перспектив план асосида иш олиб бормоқдалар. Бу планлар район партия комитети бюросида тасдиқланади. Райком район халқ контроли комитети билан биргаликда группа ва пост раҳбарларининг семинарларини мунтазам ўтказиб турибди. Жумладан, кейинги икки йил ичида 17 марта ана шундай семинарлар ўтказилди. Ўтган йил май ойида район халқ контроли комитетининг ҳисоботи райкомнинг бюро мажлисида муҳокама қилинди.

Бундай муҳокамалар натижасида район халқ контроли комитети томонидан амалга оширилган кўпгина тадбирлар умумлаштирилди. Назоратчиларнинг ишидаги айрим хато ва камчиликларни тугатиш, группа ва постларнинг фаолиятини янада кучайтириш юзасидан зарур маслаҳат ва йўл-йўриқлар берилди.

Район партия комитети кейинги икки йилда район халқ контроли комитети томонидан киритилган 14 та масалани бюро мажлисида муҳокама қилди. Халқ контроли органларига партиявий раҳбарликни кучайтириш, уларнинг фаолиятини аниқ мақсад сари йўналтириб туриш ўзининг ижобий натижаларини бермоқда.

Район халқ контроли комитети, группа ва постлар партия ташкилотларининг бевосита раҳбарлигида иш олиб бориб, колхоз, совхоз, ташкилот, корхона ва муассасаларда партия ва давлат директиваларининг бажарилишини, ишлаб чиқариш топшириқларининг ижросини текшириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, фойдаланилмаётган резервларни аниқлаб ишга солиш, моддий ресурслардан тўғри фойдаланиш, иқтисод қилиш ва тежамкорликни йўлга қўйиш, давлат ва жамоат мулкининг даҳлсизлигини таъминлаш, хўжасизликка ва кўзбўямачиликка қарши кураш олиб бориш юзасидан кўпгина ибратли ишлар қилдилар. Жумладан, кейинги икки йил ичида район халқ контроли комитети 255 марта турли текширишлар ўтказди. Ана шу текширишлар натижасида бир қатор камчиликлар аниқланди ва уларнинг олди олинди. Маъмурий ва бошқарув аппарати структурасини яхшилаш ва арзонлаштириш мақсадида айрим ташкилот ва муассасалардаги ортиқча штатлар қисқартирилиб, бунинг эвазига 4,5 минг сўм давлат маблағи тежаб қолинди.

Ўтган йил районимиз ҳар қачонгидан салмоқли ютуқларга эришди. Пахтакорларимиз давлатга 56,7 минг тонна «оқ олтин» етказиб бердилар. Ялпи ҳосилнинг 34,5 минг тоннаси машиналар билан териб олинди. Бу муваффақиятларда халқ назоратчиларининг ҳам муносиб улуши бўлди.

Район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари халқ контроли комитети, группа ва постларнинг фойдали ташаббус ва таклифларига ҳар доим катта эътибор билан қараб, уларни қўллаб-қувватламоқда. Бу эса назоратчиларнинг активлигини ва ташаббускорлигини оширишда муҳим роль ўйнаяпти.

Халқ контроли группа ва постларида ҳисобот-сайловлар бошланди. Район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари бу муҳим кампанияни пухта тайёргарлик ва зўр уюшқоқлик билан ўтказиш юзасидан тадбирлар белгилаб чиқишди. Группа ва постларнинг составига ишчан, обрўли, принципиал ходимларнинг, кўпроқ коммунистларнинг киритилиши ҳақида ғамхўрлик қилмоқдамиз. Район партия ташкилоти ўзининг энг яқин ёрдамчилари бўлган халқ назоратчилари ишига раҳбарликни янада такомиллаштириб боради.

М. ЖЎРАЕВ,
Иштихон район партия комитетининг биринчи секретари.

ИЛҒОР ТАЖРИБА

ИШОНЧ

Совхозимиз республикадаги энг йирик хўжаликлардан бири. Тўққизинчи беш йилликда совхоз коллективи 79.9 минг тонна пахта етиштириши, ҳосилдорликни гектар бошига 27 центнерга етказиши лозим. Бу вазифаларнинг муваффақиятли ҳал этилишида моддий бойликлардан, ер ва техникадан унумли фойдаланиш, мавжуд резервларни ишга туширишнинг роли каттадир.

Ўз сафига 346 халқ назоратчисини бирлаштирган 9 та группа ва 66 та пост ана шу ишларни амалга оширишда совхоз дирекцияси ва бошланғич партия ташкилотига яқиндан ёрдам бермоқда. Хўжалигимизда назоратчиларнинг ишлари олдиндан тайёрланган планлар асосида амалга оширилмоқда. Материал ва маблағлардан тежаб-тергаб фойдаланиш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, давлат ва халқ мулкини кўз қорачиғидек сақлаш халқ назоратчиларининг асосий вазифаси бўлиб қолди. Уларнинг амалий ёрдами билан оз маблағ сарфлаб, кўп ва арзон маҳсулот етиштирилмоқда.

Мен қуйида совхоз халқ назоратчилари фаолиятидан баъзи мисолларни келтирмоқчиман. Хўжалигимиз ўтган йил ёзида шаҳар меҳнаткашлари учун бир неча тонна ҳўл мева жўнатган эди. Бироқ, совхоз дирекциясига истеъмолчилардан меванинг анча қисми сифатсиз эканлиги тўғрисида шикоят хати келди. Маълум бўлишча ҳўл мева ўз вақтида сотилмабди, кўп қисми чириб кетибди. Халқ контроли группаси бу маълумот юзасидан текшириш ўтказганида барча фактлар тасдиқланди. Хўжаликка келтирилган зарар айбдор А. Абдуалимовдан ундириб олинди.

Совхоз халқ назоратчилари ҳисобот даврида хўжаликнинг турли соҳалари бўйича 30 дан ортиқ текшириш ва рейдлар ўтказдилар. Ғ. Қурбонов, И. Сатиқ, Ж. Абдукаримов, Н. Мамедэминов, С. Болтабоев, Н. Иминов ва бошқа назоратчилар айниқса активлик кўрсатиб ишладилар. Мана текшириш ва рейдларнинг қувончли натижаси: хўжалигимиз давлатга 15,8 минг тонна ўрнига 21,5 минг тонна пахта, 3200 тонна дон, 1137 тонна сабзавот, 566 тонна гўшт, 1830 тонна сут ва бошқа маҳсулотлар топширди. Пахта ҳосилдорлиги бир йилда гектар бошига 7 центнер кўпайди ва 36 центнерга етди. Ялпи ҳосилнинг 70 проценти машиналар билан териб олинди.

Шу кунларда халқ контроли группалари ва постларида ҳисобот-сайловлар бўлиб ўтмоқда. Уларда халқ назоратчиларининг ҳисобот давридаги ишлари атрофлича таҳлил қилинмоқда. Совхоз ишчилари уларнинг фаолиятига яхши баҳо бермоқдалар, у ёки бу вазифани бажаришда маъмурият ва бошланғич ташкилотларнинг энг яқин кўмакдоши деган номни шараф билан оқламоқдалар, дэб айтмоқдалар.

Беш йилликнинг ҳал қилувчи йили якунланди. Олдинда янги вазифалар турибди. Бу йил Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг 50 йиллиги нишонланади. Совхозимиз меҳнат аҳли ана шу қутлуғ байрамга муносиб армуғон тайёрлаш учун ҳозирдан ҳаракат қилмоқда. Бу умумхалқ курашига халқ назоратчилари ҳам муносиб ҳисса қўшадилар.

Т. ҲОЛИҚОВ,
Қўрғонтепа районидаги Ленин орденли «Савай» совхози халқ контроли группасининг раиси.

ЎТКИР КЎЗЛАР

Қува районидаги «Коммунизм» колхози 2700 гектардан ортиқ майдонда деҳқончилик қилади. Пахта майдонларидан ташқари бу ерда чексиз-чегарасиз боғ-роғлар, ғаллазорлар, шолипоялар бор. Экин майдонларидан унумли фойдаланилаётгани сабабли ҳар йили ҳам мўл даромад олинмоқда. Тўққизинчи беш йилликнинг учинчи йилида 5 миллион сўмдан ортиқ даромад колхоз кассасига тушди. Пахтачилик, сабзавотчилик, чорвачилик ва бошқа соҳаларда эришилаётган муваффақиятларда халқ назоратчиларининг ҳиссаси салмоқли бўляпти.

Хўжаликда 22 та пост доимий ҳаракатда. Улар чигит экиш, ғўза парвариши ва пахта йиғим-терими даврида намунали ишладилар. Айниқса халқ назоратчиларининг фаолияти пахта йиғим-терими мавсумида яққол кўринди. Пахта нобудгарчилигининг олди олинди. Терим машиналари ва механизмлардан унумли фойдаланилди. Натижада ҳар гектар ердан 36.3 центнердан хирмон кўтарилди.

Халқ назоратчиларининг ибратли ишлари ҳақида яқинда колхозда бўлиб ўтган группа ҳисобот-сайлов йиғилишида кўп яхши гаплар айтилди. Бу йиғилишга 500 дан ортиқ киши қатнашди. Халқ контроли группаси раиси Тожиназар Азимов ҳисобот даврида қилинган ишлар тўғрисида доклад қилди. Ўтган икки йил ичида группа суғориладиган ерлардан унумли фойдаланиш, техника самарадорлигини ошириш, чорва моллар учун етарли миқдорда озуқа жамғариш юзасидан 50 дан ортиқ текширишлар ўтказди. Докладчи ва музокарада сўзга чиққан нотиқлар халқ назоратчилари ишидаги ютуқлар билан бирга айрим камчиликлар, хато нуқсонлар ҳақида ҳам гапиришди.

— Фермамизда чорва моллар учун етарли миқдорда озуқа жамғариб қўйилди, деди сут соғувчи М. Азимова. — Аммо бу озуқалар яхши сақланмаяпти. Айрим кишилар уни талон-торож қилиб юбормоқдалар. Халқ назоратчилари чорва моллар озуқасини сақлаш ва тежаб-тергаб сарфлаш устидан жиддий назорат ўрнатсалар яхши бўларди.

Участка агрономи М. Тешабоев колхоз бўйича ҳар гектар ердан 40 центнердан пахта етиштириш учун резерв борлигини айтди. Қатор ораларига ишлов бериш, минерал ўғитлардан фойдаланишда пала-партишлик бўлаётгани учун ҳосил мўлжалдагидан бироз кам бўлди, — деди у.

Механизатор И. Эргашев, ремонт устахонаси мудири Р. Мақсудов, колхоз ревизия комиссияси раиси М. Умирдинов ҳам назоратнинг самарадорлиги ва таъсирчанлигини янада ошириш, ўтказилаётган текшириш ва рейдларнинг натижаларини охирига етказиш тўғрисида таклиф ва мулоҳазаларини билдирдилар. КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев иштирокида ўтган пахтакор республикалар партия-хўжалик активи йиғилиши қўйган вазифаларни бажариш борасида халқ назоратчиларининг фаолиятини янада кучайтириш зарур эканлигини таъкидладилар.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ ГРУППА ВА ПОСТЛАРИДА ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

Халқ контроли группасига кўп наказлар берилди. Йиғилиш халқ контроли группасининг янги составини сайлади. Илғор сут соғувчилардан Меҳринисо Исоқова, сувчи Бакир Тожиматов, механизатор Маъмур Эргашев каби 20 дан ортиқ энг илғор колхозчилар группа аъзоси қилиб сайландилар. Келгуси йил учун мўлжалланган иш плани ҳам тузиб чиқилди.

Халқ контроли группаси ҳисобот-сайлов йиғилишида Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ф. Шамсуддинов қатнашди ва нутқ сўзлади.

В. ШТАПОВ,
Ўзбекистон ССР халқ контроли комитетининг инспектори.

ИШЧИЛАР ЗАВОДЛАРИНИ ҚАДРЛАШАДИ

Қўқон суперфосфат заводида меҳнат ветеранлари институти таъсис этилди. Бу фахрли унвон корхонада 25 йил ишлаган ишчи чиқариш илғорларига берилади.

— Заводимизда ветеранлар жуда кўп, — деб тушунтирди завод директори В. Д. Базилев. — Заводдан асосан Совет Армияси сафига хизмат қилишга чақирилганлар, ўқишга борадиганлар, партия ишига ўтган ишчиларгина кетади.

Ха, Қўқон химиклари ўз заводларини қадрлайдилар. Улар буннинг сабабини одатда бу ерда ишлаш маҳорати деб тушунтиришади.

Заводда техника [illegible] технологик процессларнинг механизациялаштирилганлиги ва автоматлаштирилганлиги юксак меҳнат унумдорлигини таъминлайди. Масалан, илгари юк ортиш-тушириш ишлари [illegible] вагон қиларди. Энди эса бу вазифа заводнинг штат жадвалидан ўчириб ташланди. Юк ташувчиларнинг оғир меҳнатини пневматик транспорт системаси алмаштирди. Бу системани [illegible] «Гипрохим» институтининг мутахассислари завод новаторлари билан бирга ишлаб чиқди. Сульфат кислотаси ишлаб чиқарадиган цехдаги меҳнатни енгиллаштириш учун ҳам анча иш қилинди. Ҳозир корхона новаторлари олимлар билан биргаликда аммонийлаштириш цехида [illegible] ҳом ашёнинг майда фракцияларга ажралиши [illegible] такомиллашган технологияни синаб кўриш [illegible]. Бу доналар суперфосфатнинг сифатини анчагина яхшилайди.

Яхши ташкил этилган меҳнат ўз натижаларини бермоқда. Ҳозир заводда ишлаб чиқариш нормасини [illegible] бажарганлар битта ҳам смена йўқ. Химиклар беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йилида зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини бир ярим баравар ошириб бажардилар.

Корхонада ишчиларнинг умумий билимларини ҳамда профессионал маҳоратларини такомиллаштириш учун барча шарт-шароит яратилган. Йигирма икки ёш ишчи кечки мактабда, 53 кишиси эса мамлакатимизнинг олий ўқув юртлари, техникумларида сиртдан ўқимоқда.

15 та ёшдан ҳаваскорлик тўгарагига, лекторийларга ва халқ университетларига эга бўлган маданият уйи, стадион, спорт зали — химиклар хизматида. Суперфосфатчиларнинг болалари учун Қирғизистоннинг ҳушманзара бурчагида завод пионер лагери ташкил этилган.

В. ТАТАРИНОВ,
ЎзТАГ мухбири.

Андижон трикотаж фабрикаси [illegible] коллективи янги йилнинг биринчи иш кунидаёқ корхона ишлаб чиқариш линиясида янги хил трикотаж маҳсулотлари етказа бошлади. Коллектив ўртасида авж олдирилган социалистик мусобақада ип йигирувчи Ширин Тожиддинова айниқса пешқадамлик қилмоқда. [illegible] обрў-эътибор қозонган. Суратда: Ширин Тожиддиновани иш устида кўриб турибсиз.

В. Сироткин фотоси.

МЕҲНАТ ШАРАФИ

ЯНГИ ҚАҲРАМОНЛАР

Салойни биз яхши биламиз. Худойқул аканинг ўғли. Отаси Улуғ Ватан уруши фронтида эл учун жонини қурбон қилган. Салой эса биз билан бирга ўсди. Мактабда бирга ўқидик. У Хивадаги қишлоқ хўжалигини механизациялаш мактабини тамомлади.

Мана, роппа-роса йигирма йил бўлибди, «пўлат от»нинг жилови қўлида. Шуниси характерлики, Салойнинг вазифаси ўзгариб турди, лекин ўзи ўзгармади. Бундай деганимнинг боисини тўғри тушунинг: у қаерда ишласа ҳам механизаторлигича қолди, қўлини ва дилини техникадан узмади. Ишчанлигини, фидоийлигини, камтарлигини ўзида сақлади.

Ўт юрак, уддабурро механизатор пастдан юқорига кўтарилди: аввал механик, кейин инженер қилиб тайинланди.

— Бари-бир механизаторман. Лекин илгари фақат ўз агрегатим учун жавоб берсам, энди юзлаб трактор ва машиналарнинг тўла, унумли ишлаши учун масъулман, — дерди Салой ўша кезларда.

Дарҳақиқат, колхозда пахтачиликни комплекс механизациялашда, янги ер очишда, умуман техника тараққиётида инженер Салой Худойқуловнинг хизматлари катта бўлди.

1965 йил. Колхоз правлениеси ва бошланғич партия ташкилоти муҳим масалани — айрим бригадаларда пахта ҳосилдорлиги нима учун паст эканлигини муҳокамага қўйди. Энг оғир участкаларга қобилиятли, тажрибали мутахассислар юбориладиган бўлди. Отов участкасига ким боради?

— Мен! — деди инженер Салой. — Ишонсаларинг Отовда ишлайман.

У Отовга бригада бошлиғи бўлиб борди. Ишни ерларни текислашдан бошлади. Ер ориқлаб қолган эди, трактор прицеплари, эшак аравалар Отовга гўнг ташишга жалб қилинди. Тўғриси, Салой анча қийналди, ёнидаги йигитларга ҳам тиним бермади. Меҳнат зое кетмади, бир йил ичида ҳосилдорлик 25 центнердан 36 центнерга етказилди.

Ҳосилдорлик йилдан-йилга оша борди. 1970 йилда ҳар гектаридан 45 центнердан хирмон кўтарилди. Ўша йили бригада бошлиғи Салой Худойқулов Ленин ордени билан мукофотланди.

Янги ер очиш ҳисобига пахта майдони саккиз йил ичида 45 гектардан 1972 йилга келиб 112 гектарга етди. Шу йили 50 центнерли марра эгалланди. Бригадада 1973 йил якуни айниқса салмоқдор. 125 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 54,4 центнердан «оқ олтин» йиғиб олинди.

Салой Худойқулов пахтачиликни комплекс механизациялаш байроқдори бўлиб майдонга чиқди. 1972 йилда бригадада етиштирилган пахта ҳосилининг 95 проценти, 1973 йилда эса бутун ҳосил «зангори кема»лар билан терилди. Салойнинг ўзи эса бригадага бошчилик қилиш билан бирга, машинада 200 тоннага яқин пахта териб, шахсий намуна кўрсатди.

Теримни механизациялаш пахтанинг таннархини кескин камайтириш, колхозчиларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш имконини берди. 1972 йилда ҳар центнер пахтанинг таннархи колхозда 40 сўмни, бригадада эса 22 сўмни, 1973 йилда 21 сўмни ташкил этди.

Ҳамкасбимиз Салой Худойқулов юксак унвон — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига мушарраф бўлганлиги муносабати билан биз уни муборакбод этдик. Шу қувончли дамларда у ўз режалари ҳақида ҳикоя қилиб берди. Бригада аъзоларининг 1974 йилги марраси — 60 центнер. Салойнинг ўзи бригада механизаторлари билан бир сафда меҳнат қилмоқчи. Келгуси йил ҳосили учун тараддуд ҳозирдан қизитиб юборилди.

Бизнинг Фрунзе номли колхозимиз аъзолари, бутун Ҳазорасп райони механизаторлари ўз қаҳрамони билан ҳақли равишда фахрланадилар. Салой Худойқуловга янги режалари амалга ошувида, республикамиз олтин тўйига муносиб совға тайёрлашида янги ютуқлар тилаймиз.

Р. ЭГАМБЕРДИЕВ,
Ҳазорасп районидаги Фрунзе номли колхоз механизатори.

Жаҳон бўйлаб

ЛЕНИНЧА СИЁСАТ ТАНТАНАСИ

Чет эл матбуоти Л. И. Брежневнинг совет халқига янги йил қутловини кенг кўламда шарҳламоқда. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиоси орқали табрик нутқи сўзлади.

Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг органи «Нойес Дойчланд» газетаси шу нутқнинг тўла текстини босиб чиқариб, «КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг совет халқига янги йил қутловининг мазмуни социализм куч-қудрати йил сайин ўсиб бораётганлигидан иборатдир», деб ёзади.

Польша газеталари Л. И. Брежнев янги йил қутловининг текстини: «Совет халқи эски йилни мамнуният ва фахрланиш ҳис-туйғулари билан кузатиб қолди», «Келажакка умид билан қараймиз», «Тараққиёт кучларининг муваффақиятларга эришган йили» деган сарлавҳалар остида босиб чиқарди. Ер юзидаги бошқа халқлар каби совет кишилари ҳам ленинча тинч-тотув яшаш сиёсатининг реал самараларини тобора кўпроқ сезмоқдалар, — деб ёзади «Жолнеж вольности» газетаси.

«Совет Иттифоқи, бошқа социалистик мамлакатларнинг ташаббуслари туфайли бултур халқаро муносабатларда кескинлик юмшади, ижтимоий тузумлари турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаш принциплари мустаҳкамланди», — деб шарҳлайди қутловни «Руде право» газетаси.

Венгриянинг «Хетфеи хирек» газетаси Л. И. Брежневнинг коммунистик идеаллар билан қуролланган совет кишилари халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик олижаноб ишини бундан буён ҳам ҳимоя қилаверадилар, деган сўзларга эътиборни жалб қилади.

Ғарбий Германиянинг «Зюддойче цайтунг» газетаси: «Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг раҳбари кескинликни юмшатиш сиёсати катта муваффақиятларга эришганлигини таъкидлади», — деб ёзади. «Франкфуртер альгемайне» газетаси эса Л. И. Брежнев «бутун дунёда мустаҳкам тинчликка эришиш борасидаги куч-ғайратларини саботаж қилишга уринаётган агрессив кучлардан огоҳлантирди», деб ёзади.

Италиянинг «Унита» газетаси Л. И. Брежневнинг совет халқига янги йил табригини: «1973 йил кескинликни юмшатиш соҳасида муҳим муваффақиятларга эришилди» деган сарлавҳа остида босиб чиқарди.

Лондоннинг «Таймс» газетаси Л. И. Брежневнинг янги йил табриги баёнини: «Брежнев тинчлик йўлини давом эттиришга ваъда бермоқда», деган сарлавҳа остида босиб чиқарди.

«Леонид Брежневнинг янги йил табригида изҳор этилган умидворлик бу ерда устун келаётган кайфиятни акс эттиради, — деб ёзади «Таймс» газетасининг Москвадаги мухбири. — Бир неча омиллар хусусан ғалладан олинган рекорд ҳосил ва саноат ишлаб чиқаришининг ўсганлиги русларнинг ифтихорини оширади».

(ТАСС).

КУБА ХАЛҚИНИНГ БАЙРАМИ

ГАВАНА, 3 январь. (ТАСС). Куба ўзининг миллий байрами — Куба революцияси ғалабасининг 15 йиллигини кеча пойтахтдаги Хосе Марти номли Революция майдонида ҳарбий парад билан нишонлади.

Фахрий минбарларда Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, революцион ҳукумат бош министри Фидель Кастро, Компартия ва революцион ҳукумат раҳбарлари, жамоатчилик вакиллари, шунингдек юбилей тантаналарида қатнашиш учун келган СССР делегацияси ва бошқа кўпгина мамлакатларнинг делегациялари ҳозир бўлдилар.

Ҳарбий парадда Куба Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари, Куба революцион қуролли кучлар министри Рауль Кастро нутқ сўзлади.

«Биз истиқболга умидворлик билан назар ташлаб, революциямизнинг йиллигини байрам қилаётирмиз ҳамда социализм ва коммунизм томон комил ишонч билан олға бормоқдамиз», — деди у. Бизнинг революциямиз минг-минглаб кишилар ўз ҳаётини қурбон қилган орзу-умидларни ҳақиқатга айлантирди. Революция ҳокимиятни қўлга олиш билан тугалланмади, балки революция мамлакатимизга эски ва янги мустамлакачилик даврларидан мерос бўлиб қолган иқтисодий ва социал вазифаларни ҳал этишни бошлаб берди.

Бизнинг революциямиз, деди Р. Кастро, марксча-ленинча идеологияга таянмаганида у социалистик революция бўлмай қолар эди. Компартиянинг авангардлик, раҳбарлик роли революциянинг ҳеч сўзсиз шартидир.

Бизнинг революциямиз социалистик мамлакатларнинг ва аввало Лениннинг буюк Ватани — Совет Иттифоқининг ёрдамига суянмаганида уни амалга ошириш мумкин бўлмас эди, бу революция иғвогарликлар ва қамалларга бардош бера олмаган бўлур эди, деб таъкидлади Р. Кастро.

Бу йил партия қурилишини такомиллаштириш, барча корхоналарнинг фаолиятини яхшилаш, биринчи беш йиллик планни тузиб чиқиш керак. Айни вақтда мамлакат конституциясини ишлаб чиқиш тугалланади, давлатни бошқаришда меҳнаткашларнинг иштироки кучайтирилади. Биз партиямизнинг биринчи съездига тайёргарлик кўришимиз керак, деб таъкидлади Р. Кастро.

Парадда қуруқликдаги қўшинларнинг, ҳаво ҳужумидан мудофаа қўшинларининг, ҳарбий денгиз кучларининг бўлинмалари, «Ёшлар меҳнат армияси» отрядлари, революцион миллий милиция қисмлари қатнашди.

Ҳарбий парад охирида майдон узра республика ҳарбий ҳаво кучларининг реактив самолётлари учиб ўтди. Шундан кейин Гавана вилоятидаги жисмоний тарбия мактаби ва пойтахтдаги мактаб-интернатларнинг ёш спортчилари Куба халқи революцион курашининг тарихига бағишланган катта гимнастика композициясини кўрсатдилар.

Гаванадаги парад Куба қуролли кучларининг куч-қудратини, уларнинг ўз меҳнаткаш халқига, Коммунистик партияга ва революцион ҳукуматга садоқатини кўрсатувчи ёрқин намойишга айланди.

СОВЕТ КИТОБЛАРИ БАНГЛАДЕШДА

ДАККА, 2 январь. (ТАСС). Бангладеш Халқ Республикаси пойтахтида совет китобларини сотиш виставкаси очилди. Даккадаги санъат залида очилган виставканинг стендларига инглиз ва бенгал тилларида нашр этилган бадиий, ижтимоий-сиёсий, техника ва ўқув адабиётлари, шунингдек совет грампластинкалари ва маркалари қўйилган.

Виставканинг очилиш маросимида нутқ сўзлаган Бангладеш ички ва ташқи савдо министри А. Қамаруззамон бундай деди: Совет мамлакати билан маданий алоқа қилиш Бангладеш маданиятини бойитибгина қолмай, социализм принципларини ўзлаштиришда ва рўёбга чиқаришда совет халқидан ўрнак олиб яшашда мамлакат халқига ёрдам ҳам беради.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ. Республика йўлларида автомашиналар сони ортиб бораётганлиги уларга техник хизмат кўрсатувчи шохобчаларни янада кенгайтиришни тақозо этмоқда. Шу мақсадда Нимбурк шаҳрида туну-кун ишлайдиган ўз-ўзига хизмат кўрсатувчи станция қурилди. Мамлакатда ягона бўлган бу ёнилғи билан таъминлаш станцияси машина ҳайдовчиларга жуда манзур бўлди. Суратда: ўз-ўзига хизмат кўрсатувчи янги станция.

ЧТК—ТАСС фотоси.

Чили: ҚАМОҚҚА ОЛИШЛАР ДАВОМ ЭТМОҚДА

БУЭНОС-АЙРЕС, 2 январь. (ТАСС). Чилидаги аҳволни ўз кўзи билан кўрган ва бу ерга келган кишиларнинг айтишига қараганда, Чили ҳарбий ҳаво кучларининг солдатлари Сантьягода Чили университети ҳузуридаги психиатрия клиникасига бостириб кириб, унинг директори доктор Андрес Вареллани қамоққа олганлар. Бу докторни «экстремистларни яшириб қўйибди», деб айбламоқдалар.

Шу билан бирга клиниканинг бир қанча ходимлари, шу жумладан врачлардан Мария Монтань Ес ва Антонио Вуд ҳам қамоққа олинган. Қамоққа олинганларнинг ҳаммасини электр токи бериб жуда қаттиқ қийнамоқдалар.

Ҳарбий ҳаво кучларининг солдатлари университетнинг медицина факультетига ҳам бостириб кириб, студентларнинг катта бир группасини қамоққа олганлар. Қамоққа олганларни «Эльбоске» авиация базасига олиб бориб қийноққа солганлар ва таҳқирлаганлар. «Хосе Хоакин Агирре» касалхонасига солдатлар бостириб кириб жуда кўп медицина ходимларини қамоққа олганлар ва ўша авиация базасига элтиб қўйганлар.

Аҳволни ўз кўзи билан кўрган кишиларнинг айтишларига қараганда, Сантьяго турмасида 90 нафар аёл сақланмоқда. Ҳарбийлар уларни «террор қилишда қатнашди», деб айбламоқдалар.

ПАРИЖ, 2 январь. (ТАСС). Ҳарбий хунта бошлиғи генерал Пиночет радио ва телевидение орқали янги йил «табриги» билан қилган мурожаатида Чили ватанпарварлари устига яна жуда кўп туҳматлар ёғдирди. Франс Пресс агентлиги мухбирининг Сантьягодан юборган хабарига қараганда, генерал, хунта ағдариб ташланган Халқ бирлиги ҳукуматининг тарафдорларига қарши репрессияларни бўшаштирмоқчи эмас, деган.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

«АРТИЯ» НАШРИЁТИ — СОВЕТ КИТОБХОНЛАРИГА

◎ ПРАГА. Чехословакиядаги «Артия» нашриёти ишга тушганидан бери ўтган 20 йил ичида беш мингдан кўпроқ китобни жами юз миллион нусхада нашр этди. Бу нашриёт чет эллардаги китобхонлар учун китоблар чиқариш билан шуғулланади.

Жаҳондаги кўпгина халқларнинг тилларида Прагада «Артия» нашриёти томонидан босилган китоблар жуда кўп мамлакатларда кенг шуҳрат топди. Бадиий безаги ва босмахонада босилиши аъло даражада бўлган бу китобларнинг кўпи халқаро кўргазмалар ва ярмаркаларда неча марталаб олий мукофотлар билан тақдирланди.

«Артия» нашр этган китоблар Совет Иттифоқида айниқса машҳур. Социалистик мамлакатларнинг китоблари билан савдо қилаётган китоб магазинларига ва бошқа махсус магазинларга 1973 йилда шу нашриёт китобларидан қарийб 400 минг нусхаси юборилди.

1974 йилда «Артия» нашриёти бир қанча жуда яхши китобларни рус тилида босиб чиқаради. «Славян эртаклари», ер юзидаги ўсимликлар ва жониворлар тўғрисида Чехословакия олимлари ёзган илмий-оммабоп китоблар нашр этилади.

САВДО-СОТИҚ КЕНГАЙМОҚДА

◎ БЕЛГРАД. Белграддаги «Минел» саноат бирлашмаси 15 йилдан бери Совет Иттифоқи билан савдо-сотиқ қилиб келади. Бу бирлашма СССРга трансформаторлар ва трансформатор подстанциялари етказиб бермоқда.

«Минел»нинг совет ташқи савдо ташкилотлари ва корхоналари билан алоқалари жуда хилма-хил. Кейинги вақтларда «Минел» бирлашмаси ўзининг янги маҳсулотини — буғ қозонларини ва нон заводлари учун автомат линияларини етказиб бериш йўли билан Совет Иттифоқига қилаётган экспортини кўпайтирмоқда.

«ПОЛЬФА»НИНГ МАҲСУЛОТИ

ВАРШАВА. Польшадаги «Польфа» фармацевтика бирлашмаси ишлаб чиқараётган дори-дармонлар жаҳоннинг юзта мамлакатига етказиб берилмоқда. Ветеринария препаратлари ишлаб чиқариш ҳам бу бирлашманинг фаолиятидаги муҳим соҳалардан бири. «Польфа» ишлаб чиқараётган жамики маҳсулотларнинг қарийб 15 процентини чорвачилик эҳтиёжи учун керакли дори-дармонлар, витаминлар, тўйимли моддалар ташкил этади. Витаминлар ва минерал тузлар антибиотиклар билан аралаштирилиб тайёрланган «Польфамикс» деган препаратларга талаб айниқса катта. Чорва моллар озуқасига шу препарат қўшиб берилса улар тез ўсади, чорва организмининг касалликларга бардош бериш қобилияти кучаяди.

«Польфа» фабрикаларида тайёрланаётган ветеринария препаратлари жаҳон бозорларида тобора кўпроқ манзур бўлмоқда. Бу препаратларнинг асосий қисмини Совет Иттифоқи сотиб олмоқда.

КУБА МОЛЛАРИ ВИСТАВКАЛАРДА

◎ ГАВАНА. Бултур Кубада ишлаб чиқарилган саноат маҳсулотлари ва кенг истеъмол моллари ўн олтита халқаро ярмаркаларда ва виставкаларда намойиш қилинди.

Куба Республикаси Лейпцигдаги, Брнодаги, Будапештдаги ва социалистик мамлакатларнинг бошқа шаҳарларидаги халқаро ярмаркаларда қатнашди, шунингдек республика ўзининг молларини Япония, Испания, Швеция, Перу, Сурия ва Жазоирда муваффақиятли равишда намойиш қилди.

Революция Куба халқига миллий социал озодлик келтирди. Шу билан бирга революция мамлакат экономикасининг бир ёқлама ривожланишига чек қўйди. Халқ ҳокимияти йиллари мобайнида Кубанинг четга сотиш учун маҳсулот тайёрлаб берадиган асосий саноат тармоғи — қанд ишлаб чиқариш, шунингдек кончилик, металлургия, тўқимачилик ва балиқ овлаш саноати янада ривожланди.

Капиталистик мамлакатлар савдо-саноат доиралари Америка қитъасидаги ёш социалистик давлат билан ўзаро манфаатли савдо-сотиқни ривожлантиришга тобора кўпроқ қизиқмоқдалар. Жаҳон бозорида Кубанинг позицияси йилдан-йилга мустаҳкамланмоқда.

(ТАСС).

ЯНГИ ҚАМОҚ ЛАГЕРИ

Грек сиёсий маҳбусларининг қариндош — уруғлари бу ерда айтган гапларига қараганда, Грециянинг янги ҳукумати Эгей денгизидаги одам яшамайдиган Гярос оролида янги қамоқ лагери очган.

Расмий маъмурлар бу хабарнинг тўғрилигини таъкидлашдан гарчи бош тортаётган бўлсалар ҳам, аммо режимга қарши бўлганларнинг бир неча группаси шу оролга жўнатилганлиги тўғрисида маълумотлар бор.

1967 йилда ҳарбий тўнтариш қилиниши биланоқ Гярос оролидан қамоқ лагери сифатида фойдаланилган эди. Халқаро Қизил Крест кўп марталаб қаттиқ талаб қилганидан кейин ва жамоатчилик жуда кўп норозиликлар билдирганидан кейин 1969 йилдагина бу лагерь ёпиб қўйилган эди. Мана энди Грециянинг ҳозирги ҳукумати 25 ноябрда ағдариб ташланган «қора полковниклар» ҳукумати томонидан қамоққа олинганларнинг ҳаммасини бўшатиб юборамиз, деб берган ваъдаларига қарамай яна қамоқ лагери очди. (ТАСС).

ХИТОЙ АРМИЯСИДА АМАЛ ТАЛАШИШ

ПЕКИН, 3 январь. (ТАСС). Хитой армияси олий қўмондонлигида округ ва қўшин қўмондонлари кўплаб ўзгартирилмоқда. 13 ҳарбий округ қўмондонидан еттитаси ўзгартирилди.

Синьхуа агентлигининг хабар беришича, Хитой Халқ Озодлик Армияси Бош сиёсий бошқармасининг бошлиғи ХКП Комитетининг биринчи секретари Аньхуэй вилояти ревкомининг раиси ХКПнинг ўнинчи съездида Мао Цзэ-дуннинг бешта ўринбосаридан бири бўлиб қолган Ли Дэ-Шэн Шарқи-Шимолий Хитойдаги Шэньян қўшинлари қўмондони қилиб тайинланди. Шэньян ҳарбий округининг собиқ қўмондони, ХКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ХКП партия комитетининг биринчи секретари, Ляонинг вилояти ревкомининг раиси Чэнь Си-лянь Пекин қўшинлари қўмондони бўлди. ХКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, мудофаа министри ўринбосари, ХКП Комитетининг биринчи секретари Цзянсу вилояти ревкомининг раиси, Нанкин ҳарбий округининг қўмондони Сюй Ши-ю Жанубий Хитойдаги Гуандун вилоятига Гуанчжоу қўшинлари қўмондони лавозимига кўчирилди.

ХХР собиқ мудофаа министри Линь Бяо 1972 йил сентябрида ишдан олиб ташлангандан кейин Хитой армиясида оммавий тозалаш бошлангандан бери бу энг катта ўзгаришдир. Қўмондон составидаги бу ўзгариш Хитой раҳбарлигидаги турли гуруҳлар ўртасида ўзаро кураш янада кучайган вазиятда амалга оширилди.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

МАГНИТИЗМ ВА ЕР ОСТИ БЎРОНЛАРИ

1970 йил Иссиқкўлнинг шарқий соҳилларидан сал нарида рўй берган Сарикамиш зилзиласи фан тарихига табиий офат кўринишларидан бири сифатидагина эмас, шу билан бирга ер ости фалокатларини прогноз қилиш [illegible]

[illegible]

Н. КОНСТАНТИНОВ,
ТАСС мухбири.

Ленинград.

БУХОРОНИНГ ҲОЛВАСИ

Ғулом ота Восиевни Бухорода холвагарларнинг пири дейишади. Бу гап бежиз айтилмаган. У бутун умрини халққа хизмат қилишга бағишлади. Шаҳардаги қандолат фабрикасида отанинг ўнлаб шогирдлари баракали меҳнат қилишяпти. Корхона директори ишлаб чиқарилаётган маҳсулотни кўпчиликка манзур бўлаётганидан қувониб гапирди. Сўнгра стол тортмасидан «семиз» попкани олди. Ундаги хатларда мамлакатимизнинг турли бурчакларидан келган кишиларнинг миннатдорчилик сўзлари битилган. Мана улардан бири: «...Мени Бухоро холваси ром этди. Ўрта Осиёдаги жуда кўп шаҳарларда бўлганман. Лекин бундай ширинликни фақат Бухорода учратдим. Ундан ҳамшаҳарларимга ҳам олиб келган эдим, жуда хурсанд бўлишди. Ҳолва нима эканлигини энди билиб олдим...»

Бу мактубни Литва ССР Тарту шаҳар касалхонасининг хирурги Р. Холлер ёзган. У ўз навбатида бухоролик холвагарларга миннатдорчилик сўзлари изҳор қилади. Уларга меҳнатда, халқимизга манзур маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кўпайтиришда муваффақиятлар тилайди. Биргина бу эмас. Душанба, Ленинобод, Самарқанд, Москва, Киев ва бошқа шаҳарлардан ҳам дилларни қувонтирувчи мактублар келиб турибди. Корхона коллективи меҳнаткашларга хилма-хил қандолат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш учун ҳормай-толмай меҳнат қилмоқда. Бу ерда янги цех ишга туширилмоқда. Унда механизациялашган поток линиялар ишга солинади. Ҳозирги вақтда маҳсулотнинг ўн икки хили ишлаб чиқарилаётган бўлса, беш йиллик охирига бориб 30 хилдан ошиб кетади.

Маҳсулот сифатини яхшилаш йўлида баракали меҳнат қилаётганлар. О. Жабборов раҳбарлик қилаётган ёш пазандалар мактабда тарбияланяпти. Бу ерда Набижон Холбоев, Қудрат Тўқсонов каби устозлар ёшларга ҳолвагарлик, ошпазлик, қандолатчилик касбларини меҳр-муҳаббат билан ўргатмоқдалар. Пазандалар мактабида маҳсулотнинг йигирмадан ортиқ хилини тайёрлаш ўзлаштирилган. Ҳолвагарчилик ўзбек халқининг қадим-қадимдан қолган касби-кори.

Область матлубот жамияти ёш пазандалар, ошпазлар, новвойлар, ширмонпазлар, ҳолвагарларнинг маҳоратини оширишга катта эътибор бериб келаётир. Коллективимизнинг ҳар бир аъзоси бугун кечагидан, эртага бугунгидан яхшироқ хизмат қилишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган. Плandan ташқари меҳнаткашларга салкам 20 минг сўмлик савдо хизмати кўрсатилди. Ўзимизда ишлаб чиқарилиб, аҳолига сотилган маҳсулот плани 145.7 процент бажарилди.

Биз кўплаб истеъмолчилар, хўрандалардан Бухоро ҳолваси, Ғиждувон ширмони каби қадимий маҳсулотларнинг ишлаб чиқаришини ривожлантиришга қаратилган истакларни олдик. Шуни назарда тутиб Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг тўйи нишонланадиган йилда бу хилдаги маҳсулотларни кўплаб ишлаб чиқаришни йўлга қўямиз. Истеъмолчиларнинг талаб ва истакларини яхшироқ қондириш учун савдо, умумовқатланиш корхоналарида илғор методлардан кенг фойдаланамиз.

Областимизнинг Томди, Коникмех, Когон районларида истеъмолчилар ва хўрандаларнинг талабларига мос келадиган шарт-шароитларни янада яхшилаймиз. Бунинг учун ёш пазандалар мактаби бу районлардан кўпроқ ўқувчи-қандолатчиларни жалб этишни мақсад қилиб қўйди.

Ҳ. ҚАҲҲОРОВ,
Бухоро область матлубот жамияти ўқувчилар кооперацияси правлениесининг раиси.

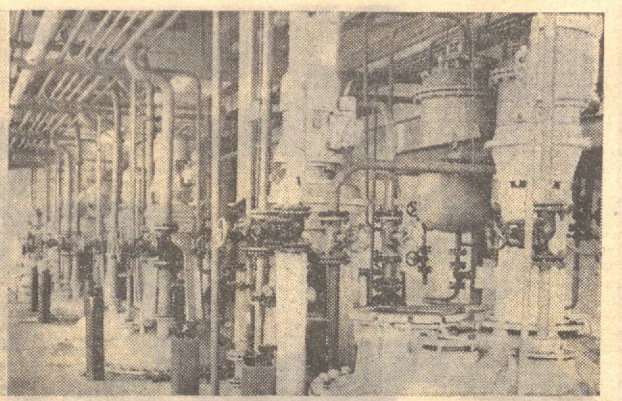

Тошкентдаги химия-фармацевтика заводи реконструкция қилинди, анча кенгайтирилди. Янги замонавий ускуналар билан жиҳозланган корпус қурилиб фойдаланишга топширилди. Аҳоли саломатлиги йўлида шифобахш дори-дармонлар ишлаб чиқариш янада ... ланди. Янги корпусда тайёрланаётган сифатли маҳсулотлар дорихоналарга ва шифохоналарга жўнатилмоқда. Суратларда: (чапда) мастер А. Авакин ва аппаратчи Х. Обидов ўртоқлар. Ўнгда эса, янги корпуснинг ишлаб чиқариш участкаларидан бири.

А. Тўраев фотолари.

АЖОЙИБ СОВҒА

Ўзбекистон Ахборот

Болгария пойтахтининг қурувчилари София аҳолисига ажойиб совға туҳфа қилдилар. Пойтахтнинг энг замонавий автомобиль магистрали — В. И. Ленин номидаги хиёбон бутунлай қайта қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Техниканинг сўнгги ютуқлари асосида қурилган бу катта йўл шаҳарнинг марказий районларида транспортнинг тез, нихоятда қулай ҳаракат қилишини таъминлайди, София марказини аэропорт билан боғлайди.

Қурувчилар В. И. Ленин номидаги хиёбонни қайта қуриш учун анчагина ишларни бажардилар. Қарийб 100 минг куб метр тупроқ қазилди, 50 минг куб метрдан ортиқ бетон ётқизилди, 50 минг метр кабель тортилди, ... 7 та кўприк қурилди. (ТАСС).

БОҒДОРЧИЛИК-УЗУМЧИЛИК СОВХОЗИ

Фарғона областида «Ўзбекистон» деб аталган боғдорчилик-узумчилик совхози ташкил қилинди. Совхознинг ... гектар майдонида боғ, ток ... 1975 йилнинг охирига бориб ... Мева ва узумни ... овқат саноати министрлигига қарашли республика боғдорчилик-узумчилик совхозлари тресатига ...

Бу — Ўзбекистон ССР Озиқ-...

(ЎзТАГ).

338 МИНГ СЎМ КЎП

ҚАРШИ. «Ирмонтажстрой» трестидан хушхабар олинди. Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига актив қўшилган трест коллективи қурилиш-монтаж ишларини 12698 минг сўм ҳажмда ошириб бажарди. Бу, пландагидан 338 минг сўм кўп демакдир.

Қурилиш материаллари комбинатининг биринчи навбат қозони ва Қарши магистрал каналининг насос станцияси сингари йирик иншоотлар барвақт ишга туширилди. Трест коллективи Қарши чўлларида янги йил ғалабаларини янада кўпайтириш йўлида ишламоқда.

Н. САЪДУЛЛАЕВ.

СПОРТ ЯНГИЛИКЛАРИ

БОКС. Бутуниттифоқ касаба союзлари марказий Совети кубоги учун Жамбулда ўтказилган мусобақаларда фарғоналик боксчилар муваффақият қозонишди. Спортчиларимиз майдон эгаларини 10:1 ҳисобида мағлубиятга учратдилар.

Тренер устозлар ва спорт мутахассислари республикамизнинг энг яхши спортчиси номига гимнастикачи Э. Саади, курашчи Р. Казаков, катта қайиқ ҳайдовчи В. Мустафоев, футболчи Б. Абдураимов, боксчи Р. Рисқиев, штангачи Э. Каримов, велосипедчи А. Юдин, қиличбоз С. Рўзиев, волейболчи В. Дуюнова, ўқ-ёй отиш устаси Л. Долговаларни лойиқ кўрдилар

ФИГУРАЛИ УЧИШ. Спортнинг мазкур тури бўйича болалар ва ўсмирлар республика спорт мактаби талабалари Тошкент шаҳар биринчилиги учун куч синашдилар. Кўпчиликда яхши таассурот қолдирган бу мусобақада О. Ваҳобова билан Р. Тошмуҳамедовлар пешқадам бўлишди.

КУРАШ. Тошкентда фарғонача кураш бўйича пойтахт области полвонлари беллашдилар. Мусобақада команда ҳисобида Калинин райони курашчилари биринчиликни эгалладилар.

БАСКЕТБОЛ. Бухорода шаҳар кубоги учун спортнинг мазкур тури бўйича мусобақалар бўлди. Совриндорлик учун курашда 16 команда ўзаро куч синашди. Аёллар мусобақаси финалида «Меҳнат» ва «Буревестник» коллективлари учрашдилар. Муҳлислар эътиборини қозонган қизғин курашда меҳнатчиларнинг қўли баланд келди. Йигитлар ўртасида ҳам ана шу кўнгилли жамиятларнинг вакиллари куч синашди.

РОУЗ ЎЗИНИ-ЎЗИ ШАРМАНДА ҚИЛИБ ҚЎЙДИ

Халқаро футбол федерацияси (ФИФА) президенти С. Роуз бутун дунёнинг кўз ўнгида уста ғаламис ва найрангбоз сифатида яна бир марта намоён бўлди. «ФИФА Ньюс» номи билан яқинда чиққан бюллетенда: Совет футбол федерациясининг Сантьягодаги жавоб матчини ўтказишга фавқулодда ҳолатлар халақит берди деган фикри асосли эмас, деган гапларни ёзиб чиқди (унинг фикрича, қамоқ лагерига айлантирилган стадион «нормал» бир ҳол эмиш! Ассошиэйтед Пресс Агентлиги мухбирининг Цюрихдан берган хабарида айтилишича, ФИФА бошлиғи жаҳон биринчилиги ташкилот комитетидан СССР терма командасига рақиб билан бетараф майдонда учрашиш имконини бермаслик тўғрисида ўзи киритган таклифни маъқуллашни кутаётганлигини очиқ-равшан айтиб қўя қолди.

Жаҳон жамоатчилиги Чили ва СССР терма командаларининг матчини Чили ватанпарварларининг қонига беланган «Насьонналь» стадионида ўтказишни қистаётган ФИФА раҳбарларининг қилмишларини: «Шармандали қарор», «Сурбетлик», «Разил сиёсий ҳаракат» деб атади. Кўпгина мамлакатларнинг футбол федерациялари вужудга келган проблемани муҳокама қилиш учун ФИФА ижроия комитетининг фавқулодда мажлисини чақиришни талаб қилдилар. Роуз мажлисни чақиришдан бош тортди, бироқ бу масала жаҳон биринчилигининг ташкилоти комитети тўпланадиган 5 январь кунигача бир ёқлик қилинмай турилади, деб Совет федерациясини ишонтирди.

Чилига ўз терма командасининг жаҳон чемпионати якунловчи турнирида қатнашишини сўровчи одатдаги таклифнома юборилгани йўқ (финалда қатнашувчи ҳамма командалар шундай илтимосномаларни олишди). Кўпчилик кузатувчилар шу фактга асосланиб ФИФА раҳбарлари ақлидрок овозига ниҳоят қулоқ солдилар ва ўртадаги можаро спорт идеаллари, инсонийлик принциплари асосида одилона ҳал этиладиган бўлди, деган хулосани чиқардилар.

Аммо, илгари хабар қилинганидек, орадан кўп вақт ўтмай ФИФА Чили федерациясига финал ўйинларида қатнашишидан тушадиган даромадлар ҳисобига катта аванс бериб қўйди. Энди бўлса Роуз ташкилот комитети аъзоларига тазйиқ ўтказишга ошкора уриниш қилди!

А. СТАРОДУБ,
(ТАСС).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.55 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 12.30 — МОСКВА. 12.35 — Янгиликлар. 12.45 — Бадиий фильм. 13.10 — Мультфильмлар. 13.40 — Оперетта рақсга таклиф этади. 14.25 — Мамлакат саноат корхоналари бўйлаб. 14.55 — Зебранинг ўғирланиши (бадиий фильм). 16.05 — Шахмат мактаби. 16.35 — Спорт ҳақида суҳбат. 17.10 — Янгиликлар. 17.20 — Концерт. 17.50 — Ласси (бадиий фильмнинг 3-серияси). 18.15 — ТОШКЕНТ. 18.25 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.55 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 19.40 — Европа хавфсизлиги учун курашда (Москва). 20.10 — «Ахборот». 20.25 — «Ўзбекистон чорвадори». 20.55 — «Ахборот». 21.15 — Музыкали программа. 22.00 — «ВАҚТ». 22.30 — Он бўрилар (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 18.00 — МОСКВА. 18.35 — Концерт. 19.40 — Ҳужжатли фильм. 20.10 — Телефильм. 20.35 — Концерт. 20.50 — Телеспектакль. 22.00 — Мардлик — мангулик (телефильм). 22.30 — Музыкали программа. 23.30 — Телефильм.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Кинофильм. 20.25 — Тошкент шаҳар ва Тошкент области меҳнаткашлари учун телевизион программа. 20.45 — Бахтни аваялаш керак.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 4/I да **Табассум ўғрилари** (кундузи), **Оқшомдан тушгача** (кечқурун), 5/I да **Абу Райҳон Беруний** (кундуз соат 12 ва 3 да), **Оқшомдан тушгача** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 4/I да **Замонали ва Омонали** (кундузи), **Ҳалима** (кечқурун), 5/I да **Навоий Астрободда** (кундузи), **Хонума хоним** (кечқурун).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 4/I да **Ташвишланманг онажон** (кундузи), **Трибунал** (кечқурун), 5/I да **Ойдин** (кундузи), **Ташвишланманг онажон** (кечқурун).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — ЯНГИ ПИЛ ЦИРК ТОМОШАЛАРИ (10.00, 12.30, 15.00, 17.30 да).

КИНО

Бошсиз чавандоз (10.45, 12.30), **Қишки Англия** (14.30, 17.30, 20.15) — САНЪАТ САРОЙИ.

Жиноят қидирув бўлимининг иш кунлари — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Синган тақа — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда), ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Жиноят қидирув бўлимининг иш кунлари; Жиноят қидирув инспектори — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (14.30, 20.30).

Қилич ва қалқон (3 ва 4 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Муҳаббат риштаси (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Аёллар ва берсальерлар — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Дайди — С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Филлар — менинг дўстларим — Ғ. ҒУЛОМ номли «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Музика садолари — «МОСКВА» (11.30, 17.30).

МЕТАЛЛ ПАРЧАЛАРИНИ НОБУД ҚИЛМАЙМИЗ!

КОМСОМОЛЛАР, ПИОНЕРЛАР ВА ЎҚУВЧИЛАР!

МАШИНАСОЗЛАР ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МЕҲНАТКАШЛАРИ!

Қора металл парчаси мамлакатимизнинг металлургия ва металлсозлик корхоналари учун энг муҳим ва арзон хомашё бўлиб хизмат қилади. Металл парчасининг ҳар бир тоннасидан янги станок ёки агрегат, трактор ёки комбайн, самолёт, автомашина ёки пахта териш машинаси ишлаб чиқариш мумкин.

ҚОРА МЕТАЛЛ ПАРЧАЛАРИНИНГ НОБУД БЎЛИШИГА ЙЎЛ ҚЎЙМАНГ!

Металлургларимизнинг беш йилликни муддатидан олдин муваффақиятли бажаришларига ёрдам беринг!

10 ТОННА ҚОРА МЕТАЛЛ ПАРЧАСИДАН:

10 ТА «МОСКВИЧ» АВТОМАШИНАСИ;

200 ТА МОТОЦИКЛ;

500 ТА ВЕЛОСИПЕД;

900 ТА ТИКУВ МАШИНАСИ ВА БОШҚА НАРСАЛАРНИ ТАЙЁРЛАШ МУМКИН.

Металл парчаларини йиғинг ва топширинг!

КОМСОМОЛ ВА ЁШЛАР! МЕТАЛЛОЛОМ ЙИҒИШДА ТАШАББУСЧИ БЎЛИНГ!

ҚОРА МЕТАЛЛ ПАРЧАСИ — БУ МИЛЛИОН-МИЛЛИОН ТОННА ПЎЛАТДИР.

МАРТЕН ПЕЧЛАРИ МЕТАЛЛОЛОМЛАРНИ КУТМОҚДА.

Республика «УЗВТОРЧЕРМЕТ» ишлаб чиқариш бирлашмаси.

Янгиликни шарҳлаймиз

ҚОҒОЗДАГИ РЕНТГЕНОГРАММА

Касалликни аниқлаш учун рентген сурати олинади. Рентген пленка желатинадиган ишланиб, усти кумуш билан қопланган бўлади. Суратни фотолабораторияда ишлаб, ўн-ўн беш минутдан сўнг кўриш мумкин.

Лекин кейинги пайтда тез ва арзон тайёр бўладиган янги электрорентгенография усули пайдо бўлди. Мазкур усул тўғрисида фикр юритамиз.

Даставвал мутахассис ва тадқиқотчилар учун эътиборсиз кўринган кашфиётлар кейинчалик давр ўтиши билан фан ва техника тараққиётига кучли туртки бўлиб, хизмат қилиши фан тарихига қадимдан маълум. 1916 йилда рус инженери Е. Горин яримўтказгичлар тасвирни қайта тиклаш хусусиятига эга эканлигини кашф килиши фикримизнинг далилидир.

Маълумки, табиатда ўтказувчи ва диэлектрик (изолятор) материаллар қаторида учинчи группа-яримўтказгичлар бўлиб, улар бир қанча ноёб хусусиятларга эга. Бу моддаларнинг ташқи таъсир (нур, рентген ва ҳоказо) натижасида нур ўтказувчанлик ҳусусиятини сақлаб қолиши муҳим аҳамият касб этади.

Селен-юқорида кўрсатиб ўтилган хусусиятларни ўзида мужассамлаштирган яримўтказгичдир. У оддий ҳолатда изолятордир, агар электр майдони селен пластинкасига таъсир этса селен зарядланади.

Ҳозирги кунда ахборот марказлари, кутубхоналар, илмий ва конструкторлик ташкилотларининг ҳужжатларини кўпайтириш жараёнида электрографик қурилмасиз уларнинг иш самарадорлигини тасаввур қилиш қийин.

Электрография шифокорнинг, айниқса, рентгенологнинг ҳамкори бўлиб қолди. Инженер ва врачларнинг изланишлари туфайли тиббиёт оламида электрография усули кенг кўламда қўлланиб борилмоқда.

Москва ҳамда Вильнюс шаҳарларида олиб борилган илмий тадқиқотларнинг якунлари совет медицина фанига қўшилган улкан кашфиёт бўлди: яъни юксак сезгирликка эга бўлган селен пластинкалар бунёд этилди ва махсус электрорентгенографик аппарат тайёрланиб, инсон саломатлигини сақлашдек олижаноб ишга тадбиқ қилинди.

Электрорентгенографиянинг медицинадаги ўрни ва истиқболи нимадан иборат? Аввало, электрорентгенография (селенография) рентгенологик усул орқали текширишга кенг имконият очиб беришини таъкидлаб ўтмоқчимиз. Одатдаги рентгенограммага нисбатан электрорентгенография воситасида олинган сурат тиниқ ва равшан бўлади.

Суяк ва юмшоқ тўқималарда учрайдиган касалликларни аниқлаб беришдан ташқари ўсма касалликларини диагностика қилишда ҳам самарали натижалар берди.

Электрорентгенографиянинг асосий афзалликларидан бири тасвирнинг селен пластинкасидан тўғридан-тўғри ёзув қоғозига ўтишидадир. Электрорентгенограмма тайёр бўлишига атиги икки-уч минут кифоя. Суратни зудлик билан бажарилиши бемор ва шифокор вақтини тежайди, ҳамда муолижа тадбирларини барвақт бошлашга замин яратади. Мазкур мўъжизавий жараённи амалга ошириш учун заряд қурилмаси ва бир неча селен пластинкаси етарли. Сурат ёруғ хонада тайёрланади. Селен пластинкасига олинган бир дона суратни оддий қоғозда уч-тўрт нусҳа қилиб кўпайтириш мумкин. Уни тайёр бўлишида ҳеч қандай эритмалар ишлатилмаганлиги сабабли ушбу усулни табиатан «қуруқ» усул деб атайдилар. Шу боисдан чет эллик баъзи бир тадқиқотчилар ксереография номини беришган (ксерео-қуруқ, графия-қайд қилиш).

Бир дона селен пластинкасида 2500-3000 та расмни чиқариб беришга мўлжалланган. Электрорентгенографиянинг медицинада қўлланиши иқтисодий жиҳатдан тежамкорликни таъминлайди. Н. Р. Палеевнинг маълумотларига қараганда, бир квадрат метр селен пластинкаси 3000 квадрат метр рентген пленка ўрнини босади. Бу тежамкорликни мамлакатимиздаги даволаш муассасалари миқёсида оладиган бўлсак, халқ хўжалигида катта аҳамият касб этиши ўз-ўзидан маълум.

Электрорентгенография усули тез ёрдам кўрсатишда ҳам, касалликни барвақт аниқлашда ва беморни зудлик билан даволашда ҳам асқотади. Баъзи ҳолларда хирургик операция давомида назорат қилиб турувчи рентгенограммага эҳтиёж сезилиб қолганда ҳам, ушбу усул жарроҳга қисқа муддатда керакли маълумотни олишга ёрдам беради. Бу ёрдам операцияхонанинг ўзида бажарилиши билан яна ҳам қадрлидир.

СССР Медицина фанлари академиясининг академиги Г. А. Зодгенидзе фикрича, селен пластинкалар қайта зарядланишининг арзон ва енгил даражада бажарилишини ҳисобга олиб, бу усулни касалхона ва поликлиникадан ташқари дала экспедиция шароитида ҳамда фазодаги узоқ муддатли учишларда қўлланса бўлади.

Ватанимизда электрорентгенография усулининг пионерлари бўлмиш — И. И. Жилевич, А. И. Каминскас, В. Г. Чепенко, Н. Р. Палеев, Г. И. Дмитриев И. Х. Рабкин, К. И. Амброзайтис, М. Б. Шнейдерислар электрорентгенографияни ишлаб чиққанликлари ва уни медицина амалиётига жорий этганликлари учун СССР Давлат мукофоти лауреатлари деган юксак унвонга сазовор бўлдилар.

А. ФОЗИЛОВ,
Ўзбекистон рентгенология, радиология ва онкология илмий-тадқиқот институтининг катта илмий ходими,

Т. БОБОХЎЖАЕВ,
илмий ходим.

ЯНГИ КИТОБЛАР

ФОЙДАЛИ ҚЎЛЛАНМАЛАР

Республикамиз олий ўқув юртлари студентлари чет тили билан она тилини қиёсий ўрганаётган бўлсалар-да, шу предметга оид ўқув қўлланмаси ёки методик адабиётлар ҳали яратилмаган эди. Яқинда «Ўқитувчи» нашриёти филология фанлари кандидати Ж. Бўроновнинг «Инглиз ва ўзбек тиллари қиёсий грамматикаси» дарслигини чоп этди.

Дарслик педагогика институтлари ва факультетларининг чет тилини ўрганувчи студентлари, икки тил системасини чоғиштириш масалаларига қизиқувчилар, аспирантлар, шунингдек, ўқувчилар учун мўлжалланган.

Қиёсий грамматика қиёсий типологиянинг бир тармоғи бўлиб, у грамматик босқич бирликларини текширади, умумлаштиради ва таққослаш йўли билан грамматик система бирликларининг мослашув қонуниятларини яратади, грамматик категорияларнинг ифодаланишидаги мазмун ва ифода планлари бирликларининг тилларaро алоқасини ўрганади.

Жамол Бўронов тузган ушбу дарсликнинг мақсади студентларни қиёсий типологик грамматиканинг асосий принциплари билан таништириш. уларга қиёсий грамматиканинг икки тилни таққослашдаги аниқ усулларидан фойдаланиш йўлларини кўрсатиб беришдан иборат.

Нашриётда чоп этилган китобларнинг яна бири филология фанлари кандидати С. Саидов ва Ғ. Зикриллаевнинг «Немис тили грамматикаси»дир. Дарслик олий ўқув юртларининг немис тили факультети ҳамда бўлими студентлари учун мўлжалланган. Ундан шу тилни мустақил ўрганувчилар, шунингдек, ўрта мактаб немис тили ўқитувчилари ҳам фойдаланиши мумкин. Дарсликда тушунилиши қийин бўлган айрим грамматик қоидалар ўзбек тили грамматикаси фактлари билан таққослаб берилган.

Ҳар иккала дарслик босмадан чиқарилди.

С. СОАТОВ.

Байрам кунлари республикамиз пойтахти кўча-хиёбонлари, катта-кичик майдонлари қор-кўрпа ёпинди. Шаҳар манзараси ўзига хос файз ва кўркамлик касб этди. Суратда: «Революция» хиёбонининг кўриниши.

М. Тўйчиев фотоси.

ҲАР ТЎҒРИДА

Туристлар учун кислород

«Ҳимолай дарвозаси» — дунёдаги энг баланд меҳмонхонадир. Непалдаги бу меҳмонхона Эверест тоғи ёнбағрида, денгиз юзасидан тўрт минг метр баландликда жойлашган. Меҳмонхона замонавий қулайликларнинг барчасини ўзида мужассамлаштирган. Бу ноёб бинони тиклаган Япония ва Непал фирмалари тоғнинг ҳамма шароитларини ҳисобга олишган. Бироқ меҳмонлар ҳаво етишмаслигидан қийналиб қолишаётир. Шунга қарамай, баланд тоғдаги меҳмонхона маъмурияти бунинг ҳам йўлини топди. «Ҳимолай дарвозаси» меҳмонхонасининг дам олувчиларига кислородли ниқоб тавсия этишяпти.

Фақат аёллар

Австралия хотин-қизлари орасида спортнинг ғалати тури — ўқлоғи ирғитиш жуда оммалашиб кетган. Спортнинг бу тури аста-секин қитъа доирасидан ҳам чиқиб кетди. Сўнгги мусобақаларда АҚШ ва инглиялик хотин-қизлар ҳам иштирок этишди. Бу соҳада ўқлоғини 40 метрга улоқтирган австралиялик аёл жаҳон рекорди қўйди. Шуниси қизиқни, спорт бу турининг ишқибозлари ҳозирча фақат хотин-қизлардир.

Японча тўй

Японияда никоҳ ва тўй маросимлари жуда катта чиқимлар эвазига ўтказилади. Шу боисдан бадавлат кишилар ҳам никоҳларини чет элда ўтказишга мажбур бўлишади. Ҳатто Японияниниг авиа компаниялари Францияга бориб, никоҳдан ўтиб келувчилар учун махсус рейслар уюштиришмоқда. Шу тариқа самолётда Францияга бориш, никоҳ ўқитиш, қадимий Лё шато Дусс қасрида тўй тантаналарини ва никоҳ кечасини ўтказиш; хушманзара Турин водийсини сайр қилиш ва ниҳоят Франциядан Японияга самолётда қайтиб келиш анъанавий японча тўйдан анча арзон тушади.

(АПН).

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ. Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР: Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача

Р. 02106 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А — 3.